

Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

VD/696/00.02.00.03/2025

TeA/HW/JV/AK/MT/EJ

Vihreä valtuustoryhmä sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi.

Vantaalla kadut on jaettu kolmeen kunnossapitoluokkaan:

1. Kunnossapitoluokkaan kuuluvat vilkkaat joukkoliikennekadut ja pääkadut sekä tärkeimmät kävely- ja pyörätiet.
2. Toiseen luokkaan kuuluvat muut joukkoliikennekadut ja tärkeimmät kokoojakadut.
3. Kolmanteen luokkaan kuuluvat asunto- ja tonttikadut.

Kuitenkin vilkkaidenkin katujen viereiset pyörätiet ja jalkakäytävät saattavat usein olla lumen peitossa tai lumivallien takana, sillä auraus siirtää lumet ajotieltä pyöriteille ja jalkakäytävälle. Näiden kohdalla kunnossapitoluokitus ei näytä toimivan. Vantaalla on 1. kunnossapitoluokan pyöriteitä, jotka ovat jääneet vaille aurausta runsaista lumisateista huolimatta.

Vaasassa on luotu toimiva malli asettamalla vilkkaimmille käytävälle ympärivuorokautisen kunnossapidon vaatimus. Lisäksi kunnossapidon laadun arviointiin osallistuu lähes 300 vapaaehtoista agenttia, jotka raportoivat väylien kunnosta säännöllisesti. Tämä yhteistyö urakoitsijoiden ja kaupunkilaisten välillä on Vaasassa parantanut esimerkiksi pyöriteiden talvikunnossapidon laatua merkittävästi.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki velvoittaa sekä kaupungin tilaamissa että kaupungin itse toteuttamissa kunnossapitotoimissa riittävän talvikunnossapidon laadun. Esitämme myös, että Vantaa ottaa käyttöön kannusteita ja toimintamalleja pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä voisi sisältää urakoitsijoiden palkitsemisen laadukkaasta työstä, sanktioiden asettamisen laiminlyönneistä sekä kaupunkilaisten osallistamisen kunnossapidon laadun seurantaan, esimerkiksi Vaasan tapaan pyöräilyagentti-ideaa hyödyntäen.

Parantamalla pyöriteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapitoa edistämme kestäväää liikkumista, vähennämme liikenteen päästöjä ja lisäämme kaupunkilaisten hyvinvointia.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 25

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että kestävästä liikkumisesta huolimatta kaupungin on turvattava ensimmäiseksi joukkoliikenteen sekä hätä- ja huoltoajoneuvojen kulkumahdollisuudet katualueilla. Täten asuntokadut sekä kevyenliikenteenväylät jäävät helposti autoväylille tehtävien hoitotoimenpiteiden jälkeiseksi työksi tai kokonaan vaille aurausta runsaiden lumisateiden aikana tai juuri sateiden päätyttyä.

Katujen auraus, kun ajoväylä on aivan kevyenliikenteenväylän vieressä, työntää osan aurauslumista kevyenliikenteenväylälle. Katujen auraus tapahtuu eri kalustolla kuin kevyenliikenteenväylillä. Täten niitä ei voida työstää aina täysin samanaikaisesti. Kevyenliikenteenväylät puhdistetaan kuitenkin mahdollisimman nopeasti, heti kun kalusto- ja henkilöstöresurssit siihen antavat mahdollisuuden.

Kaupungilla on jo käytössä aloitteessa mainittu sanktioiden käyttö mahdollisista laiminlyönneistä hoitourakka-alueilla. Sopimuksissa ja käytännön töissä on huomioitu myös pyöräilyn laatukäytävien ("baanojen") yleistymisen. Verkoston laajentuessa laatukäytävien kunnossapito tullaan todennäköisesti kilpailuttamaan yhden urakoitsijan tehtäväksi. Nyt esim. pääradan varteen valmistuva laatukäytävä kulkee neljän eri kunnossapitäjän alueilla. Yksi urakoitsija pystyy pitämään työn laadun tasalaatuisempaan ja toiminnan yhdenaikaistempana.

Kunnossapito on myös vuosien saatossa tiukentanut tehtäväkorttien sisältöä sekä toimenpideaikoja. Näillä toimilla on pyritty laadun parantamiseen ja nopeampaan reagointiin.

Kunnossapito on tulevana kesä kautena myös osallistamassa kaupunkilaisia kevyenliikenteenväylien kuntokartoitukseen Crowdsorsa -mobiilipelin avulla.

Lisäksi kunnossapidon tavoitteena on lähivuosien aikana tehdä kaduista erillään oleva kevyenliikenteenväylien kunnossapitoluokitus, jolla pystyttäisiin kartoittamaan ja priorisoimaan keskeisimmät pyöräilyväylät systemaattisempaan hoitoon.

Kaikessa toiminnassa on kuitenkin huomioitava, että jokainen erityinen ja tehostettu työtapo maksaa aina normaalia enemmän. Kunnossapidon vuosibudjetilla ei tällä hetkellä pystytä toteuttamaan kovin suuria toimenpiteitä säästämättä jostain toisesta työvaiheesta.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aiemman vastauksen tarkennuksena todetaan, että laadittava kevyen liikenteen väylien kunnossapitoluokitus priorisoi tarkemmin pyöräteiden kunnossapitotarpeet. Tällä hetkellä pyörätiet luokitellaan pääasiassa vain vierellä kulkevan katuverkon mukaisesti. Uudessa luokituksessa otettaisiin huomioon pyöräteiden käyttöasteet, pyörätieverkosto (väylien jatkuvuus) sekä palvelupisteet

(päiväkodit, koulut yms.), joita ei ole otettu huomioon nykyisessä kunnossapitoluokituksessa ko. kevyen liikenteen väylää käyttävän pyöräilijän tai kävelijän näkökulmasta.

Kyseinen laadintatyö tehdään kaupungin omilla resursseilla, ehkä pieniä konsulttitoimenpiteitä hyödyntäen.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 35

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että nykyinen katualueiden kunnossapitoluokitus on lähtökohdallisesti suunniteltu autoliikenteen tarpeita varten. Täten ajoväyliä kunnossapitoluokka määrittelee myös sen viereisen kävelyyn ja/tai pyöräilyyn tarkoitetun väylän kunnossapitoluokan. Tämä vääristää joissain tapauksissa kunnossapitotarpeita, koska se ei aina vastaa oikeaa tarvetta. Tämän vuoksi kunnossapito haluaa määritellä jalankulkuun ja pyöräilyyn tarkoitetut väylät erikseen katujen kunnossapitoluokituksista.

Nykyinen, karttapalveluunkin merkitty pääpyöräreitistö on kattava, mutta se on suunniteltu etupäässä siten, että pyörällä liikkuminen paikasta toiseen olisi sujuvaa ja suoraviivaista. Sitä ei ole suunniteltu jalankulkijoita silmällä pitäen eikä reititys kulje välttämättä kaikkien oleellisten palveluiden, kuten päiväkodit ja koulut, kautta. Nykyinen reititys ei myöskään huomioi käytössä olevien talvikunnossapitokoneiden vaateita.

Nyt tehtävällä systemaattisemmalla tarkastelulla pyritään löytämään kaikki ne kohteet, joihin on todennäköinen tarve kulkea kävellen tai pyöräillen. Tarkastelussa otetaan huomioon nykyiset pääpyöräreitit, mutta kartoituksen avulla pyritään kohdistamaan kunnossapitotoimia entistä tehokkaammin sinne missä niitä eniten tarvitaan, ja sinne missä niitä pystytään nykykalustolla sujuvasti tekemään.

Kartoitus ja sen perusteella tulevat mahdolliset kunnossapitoluokkamuutokset ja niistä aiheutuvat toimenpiteet eivät aiheuta suuria menoeria kunnossapidolle. Muutokset pystytään liittämään nykyisiin kunnossapitotoimiin.

Kaupunginhallitus 17.11.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vihreälle valtuustoryhmälle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 15.12.2025

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapidon parantamiseksi

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 041 7436 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)